

Metody sběru dat: pozorování, texty

Kvalitativní výzkum
27. dubna 2019
Eva M. Hejzlarová

1

- Poděkování za nepovinný domácí úkol
 - Některé informace jsem předala dál
 - Ideální je napsat vyučujícímu, že jste nespokojeni/máte obavy, a formulovat, co byste potřebovali
- Rozhovory?

2

Pozorování

3

Pozorování

- Relativně těžká metoda sběru dat
- Zúčastněné pozorování (participant observation)
 - dlouhodobé, systematické, reflexivní sledování probíhajících aktivit přímo ve zkoumaném terénu s cílem objevit a reprezentovat sociální život a proces
 - Výzkumník je účastníkem interakcí (ale spíše sleduje, než aby je inicioval), pozorovatelem; přítelem, cizincem, laikem

4

Pozorování

- Umožňuje:
 - zachytit, co se děje a jak vypadá daná situace
 - pochopit kontext, ve kterém se situace odehrává
 - otevřenost vůči „životu“ (vs. fenoménům popsaným v odborné literatuře)
 - zaměřit se na rutinní situace, které jinak unikají pozornosti

5

Pozorování

- Zúčastněné
 - Skryté zúčastněné pozorování (etika!)
 - Otevřené zúčastněné pozorování
- Nezúčastněné

6

Pozorování

- Popis fyzického prostředí pozorování
- Popis sociální stránky prostředí pozorování
- Popis jednání aktérů
- Neverbální komunikace
- Přístup do terénu (access)
- Klíčové osoby (gate-keepers)
- Terénní poznámky

7

Text

8

Text

- Co všechno může být „text“ pro analýzu v rámci kvalitativního výzkumu?
 - Text
 - Veřejné dokumenty (strategie, volební programy), neveřejné dokumenty (interní zápisy z porad, soukromé dokumenty (deníky), mediální obsahy (články, rozhlasové příspěvky)
 - Vizualizace
 - Fotografie, plakáty, komiksy, videa (audiovizuál)

9

- Výhoda textu
 - Relativně snadná dostupnost
 - Menší objem dat než u rozhovorů
- Klíčové
 - Rozhodnutí o výběru dokumentů (povaha, počet, časové rozmezí)
- Zdroje
 - Mediální - Newton Media Search (pro FSV UK)
 - Webové stránky

10

11

- Domácí úkol na pátek 10. 4. (12:00):
 - upravit návod k rozhovoru
 - pořádit rozhovor v délce trvání minimálně 30 minut a nasdílet
 - přepsat alespoň 5 normostran

12